

Tabela zmian do dokumentu pn. „Plan adaptacji do zmian klimatu Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej”

CZĘŚĆ PROGRAMOWA					
Instytucja	Nr. Uwagi	Treść z dokumentu, strona	Uwzględnione zmiany – treść z dokumentu po zmianach	Uzasadnienie	Odpowiedź UAM
Stowarzyszenie Przedsiębiorców Leśnych im. M. Wierzbickiego w Gołuchowie	1	Str. 2 Cele szczegółowe	1. Zredukowanie do minimum emisji gazów cieplarnianych oraz innych zanieczyszczeń ze stosowania paliw kopalnych w paleniskach domowych, w transporcie oraz dla celów energetycznych i gospodarczych. Propozycja: 1. Zredukowanie do minimum emisji gazów cieplarnianych oraz innych zanieczyszczeń ze stosowania paliw kopalnych w paleniskach domowych, objektach użyteczności publicznej w transporcie oraz dla celów energetycznych i gospodarczych.	Należy wyeliminować emisję gazów również , a może przede wszystkim w obiektach użyteczności publicznej. Zapis ten umożliwi zaprogramowanie termomodernizacji lub dotacji do nowopowstających budynków w technologiach umożliwiających stosowanie bardziej ekologicznych źródeł ciepła	Uwaga przyjęta w pełni. W całym tekście ujednolicono terminologię zastępując określenie “obiekty komunalne” określeniem “obiekty użyteczności publicznej”

	2	Str. 2 Cele szczegółowe	1. Upowszechnienie rozwiązań opartych na przyrodzie w obrębie zwartej zabudowy miejskiej, na terenach rolniczych oraz w gospodarce wodnej. Propozycja : 1. Upowszechnienie rozwiązań opartych na rozwiązaniach ekologicznych oraz energooszczędnych w obrębie zwartej zabudowy miejskiej, na terenach rolniczych oraz w gospodarce wodnej.	Wprowadzenie bardziej precyzyjnego zapisu	Pojęcie “rozwiązania oparte na przyrodzie (ang. Nature Based Solutions) jest ugruntowane i ma swoją definicję. Z tego powodu różne, konkretne rozwiązania oparte na przyrodzie występują wśród działań w ramach poszczególnych osi programowych. Z tego powodu w celach daliśmy tylko ogólną dyspozycję kierunkową.
	3	Str. 2 Cele szczegółowe	Propozycja: 1. promocja i wspieranie energooszczędnych nowopowstających budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej	Pominięto w celach jeden z najbardziej obciążających sektorów jakim jest budownictwo	W naszym rozumieniu kwestia energooszczędności została ujęta ogólnie w celu szczegółowym E. Ponadto należy zwrócić uwagę, że zagadnienia wspierania energooszczędności budynków występuje w działaniach związanych z osią programową ENERGIA

	4	Str. 3	Propozycja po pkt 6: 1. Zwiększenie udziału budynków o zerowym lub bardzo niskim zapotrzebowaniu na energię w sektorze publicznym	Brak działań zwiększających udział budynków o niskim lub zerowym zapotrzebowaniu na energię	Działania na rzecz zwiększenia efektywności energetycznej i termomodernizacji zawarte są w osi programowej ENERGIA. Ponadto wśród działań horyzontalnych w sferze instytucjonalnej i prawnej przewidziano “Uwzględnienie w umowach i zamówieniach publicznych treści odpowiednich działań realizacyjnych w ramach osi programowych przez wprowadzenie ich do specyfikacji istotnych warunków zamówienia.” Daje to instrument do uwzględnienia tego postulatu w specyfikacji istotnych warunków zamówienia publicznego.
--	---	--------	--	--	--

	5	Str. 3	Propozycja: Wyodrębnienie obszaru dotyczącego leśnictwa z: 1. określeniem większej kontroli społecznej nad procesem tworzenia Planów Urządzania Lasu 2. koordynacji oraz partycypacji w kosztach działań jednostek Lasów Państwowych w zakresie planów ochronnych, zagospodarowania turystycznego oraz edukacji ekologicznej z JST, organizacjami ekologicznymi 3. lokalne wspieranie sektora usług leśnych bezpośrednio zaangażowanego w działania związane z zagospodarowaniem zasobów leśnych oraz ochrony środowiska naturalnego	Leśnictwo jest bardzo ważnym obszarem, który wymaga odrębnego wyszczególnienia, ze względu na jego powiązania z innymi sektorami. W dobie zmian klimatycznych konieczna jest większa koordynacja działań oraz „zazębianie się” działań na styku tych ważnych sektorów	W pełni zgadzamy się, że leśnictwo ma silne powiązania z innymi sektorami. Jednak w perspektywie adaptacji i przeciwdziałania zmianom klimatu jest ono w pełni spójne z osią programową PRZYRODA. Naszym zdaniem Plan adaptacji do zmian klimatu nie powinien rozstrzygać o partycypacji w kosztach działania różnych podmiotów. Kwestia partycypacji w kosztach działania lasów Państwowych na rzecz społeczności lokalnych wykracza poza ramy Planu działań na rzecz klimatu.
--	---	--------	--	---	---

	6	Str. 15	Przedsiębiorcy: Działania przystosowawcze do zmian klimatu mają również wymiar komercyjny, co powinno być dostrzeżone przez przedsiębiorców. Może to polegać np. na wprowadzaniu w przestrzeń komercyjną zieleni podnoszącej jej walory estetyczne albo oferowaniu technologii wprowadzania zieleni na dachy i elewacje budynków. Również zagospodarowanie wód opadowych i ochrona wód przed zanieczyszczeniem, a także kształtowanie zieleni wymagają realizacji wykonywanych we współpracy z firmami. Propozycja: Wdrażanie rozwiązań oraz technologii energooszczędnych, zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych oraz odpadów uciążliwych dla środowiska.	Przedsiębiorcy mają dużo więcej do zaoferowania przy adaptacji do zmian klimatycznych, tylko muszą być odpowiednio wspierani przez lokalną administrację oraz odpowiednie programy rozwojowe	W pełni zgadzamy się z takim podejściem. Z tego powodu w tabeli pt. “Rekomendowane działania realizacyjne według podmiotów wdrażających i osi programowych” uwzględniliśmy istotną rolę Przedsiębiorców w 9. działaniach w ramach pięciu spośród sześciu osi programowych.
--	---	---------	---	---	---

Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	7	Str. 2 B. Zwiększenie retencji wody w ekosystemach na terenach rolnych i leśnych.	B. Adaptacja gospodarki wodnej w rolnictwie do zmieniającego się klimatu.	• Ocena sytuacji co powinno być zrobione? • Retencjonowanie wody na obszarach rolniczych. • Melioracje • Precyzyjne nawadnianie. • Wykorzystanie „szarej wody” i drugiego obiegu wody. • Przystosowanie praktyk rolniczych do ograniczonych zasobów wodnych. • Struktura upraw i odmian roślin sprzyjające oszczędnej gospodarce wodnej. • Dbłość o gleby i ich właściwości retencyjne. • Korzystanie z wód w świetle prawa i pomoc dla rolników.	B. Dostosowanie gospodarki wodnej na terenach rolnych i leśnych do zmian klimat
---	---	---	--	---	--

	8	Str. 5 10. Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniem, w tym wspieranie tworzenia pasów roślinności przechwytyjącej biogeny wzdłuż wód powierzchniowych na terenach użytkowanych rolniczo.	10. Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniem poprzez obligatoryjne stosowanie się przez rolników do wymogów Zasady Wzajemnej Zgodności (cross – compliance). Zmienionej od 2018 r. w związku z wprowadzeniem na obszarze całego kraju, Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych.	Normy Dobrej Kultury Rolnej Zgodnej z Ochroną Środowiska zawierają m.in.: • ściśle określone ustanowienie stref buforowych wzdłuż cieków wodnych; • procedury uzyskania zezwoleń w przypadku nawadniania; • wymogi dot. terminów stosowania nawozów, • wymogi w zakresie warunków przechowywania nawozów naturalnych oraz postępowania z odciekami; • wymogi dot. rolniczego wykorzystania nawozów w pobliżu wód powierzchniowych; • wymogi dot. posiadania i przechowywania dokumentacji; • sankcje w zakresie zasady wzajemnej zgodności.	10. Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniem przez stosowanie w pełni Norm Dobrej Kultury Rolnej zgodnych z wymogami ochrony środowiska
--	---	--	--	--	--

		Str. 6 Rolnictwo. Jako dział gospodarki szczególnie uzależniony od warunków przyrodniczych rolnictwo wymaga specjalnych działań przystosowawczych do zmieniających się warunków klimatycznych, które wyrażają się wzrostem częstotliwości i dolegliwości stresu wodnego i termicznego dla roślin i zwierząt hodowlanych. Działania realizacyjne w obrębie tej osi programowej muszą być spójne z działaniami podejmowanymi w sferze kształtowania ekosystemów i gospodarki wodnej, a ponadto powinny być ukierunkowane na zdobywanie i upowszechnianie nowej wiedzy dotyczącej doboru odpowiednich gatunków i odmian roślin, ras zwierząt oraz stosowania najlepszych praktyk w agrotechnice.	<u>Wyróżnia się następujące działania realizacyjne:</u> 1. Rozwijanie kompetencji doradców rolnych w zakresie dostosowania produkcji rolnej do zmian klimatu. 2. Wprowadzenie systemu szkoleń i doradztwa dla rolników dotyczącego dostosowania produkcji rolnej do zmian klimatu. Kształtowanie świadomości konieczności dbania o środowisko naturalne. 3. Wdrażanie nowej WPR, kładącej duży nacisk na ochronę środowiska i klimatu. 4. Tworzenie zachęt do realizacji korzystnych praktyk dla środowiska i klimatu. 5. Kontynuowanie płatności zalesieniowych przyczyniających się do zakładania upraw leśnych, które dzięki dużej retencyjności gleb leśnych działają jako naturalne zbiorniki retencjonujące wodę w okresie występujących nadmiarów i oddające ją w okresie niedoborów. 6. Wspieranie zakładania i utrzymanie zadrzewień i zakrzaczeń. Zadrzewienia zakładane wzdłuż cieków wodnych oraz w formie miedz i remiz śródpolnych przyczyniać się będą do zwiększenia retencji wodnej, ograniczania parowania wody na gruntach ornych, ochrony zlewni źródłowych oraz przeciwdziałania wodnej erozji gleby. 7. Upowszechnienie uprawy gatunków i odmian roślin oraz chowu ras zwierząt o zwiększonej odporności na stres wodny i termiczny.	We Wspólnej Polityce Rolnej UE na lata 2021 -2027 (wdrażanej od 2023 r.), kwestie związane z ochroną środowiska i klimatem, w tym związane z ochroną zasobów wodnych, zajmują bardzo ważne miejsce. Warunkowość oznacza szereg zobowiązań środowiskowych i klimatycznych do obowiązkowego spełniania przez rolników, które będą warunkiem otrzymania w pełnej wysokości płatności bezpośrednich i niektórych płatności obszarowych. W kwestii dbałości o zawartość próchnicy w glebie zostanie wprowadzona nowa norma służąca ochronie gleb bogatych w węgiel, a także norma dotycząca zmianowania w celu utrzymania żyzności i poprawy jakości gleb. Obok wyżej wymienionych obowiązków, istotny wpływ na zwiększenie możliwości retencyjnych gleb będzie miała także norma związana z utrzymaniem poziomów materii organicznej w glebie. Warunkowość będzie stanowić podstawę do określenia wymagań dla dodatkowo płatnych dobrowolnych działań, takich jak ekoschematy czy też prośrodowiskowe instrumenty wsparcia.	Dziękujemy za zwrócenie uwagi na nową WPR. Wprowadziliśmy stosowne zdanie we wstępie do Osi Programowej ROLNICTWO. W hasłach dotyczących poszczególnych działań nie uzasadniamy, dlaczego są one ważne, żeby utrzymać zawartość tekstu. Zalesienia zostały uwzględnione w Osi PRZYRODA, natomiast w zestawie działań nie dawaliśmy instrumentów finansowych, które są opisane w osobnym punkcie. Punkty 5. i 6. Uważamy za istotne, dlatego je utrzymujemy. Uwzględniając treści Nowej WPR dodaliśmy działanie 7. w brzmieniu: Rozwijanie agrotechniki służącej zwiększaniu lub utrzymaniu poziomów materii organicznej w glebie.
--	--	---	---	--	--

